

Tweemaandelijkse Periodiek
Publication bi-mensuelle

90 ste jaargang - nr. 2 - maart-april 2024
90 me année - n° 2 - mars-avril 2024

België-Belgique
P.B. - P.P.
3511 KERMT
8/4738
Erk.Nr. P 608580

DE BELGISCHE WATERSLAGER

GESTICHT
FONDÉE
in/en 1905

Verantwoordelijke uitgever en redactie / éditeur responsable et rédaction
benny.uittebroek@gmail.com

Orgaan van de / Organe de la
**Koninklijke Belgische Federatie
van Kanarielifhebbers
Belgische Waterslager**

K B F K

**Fédération Royale Belge
pour Amateurs de
Canaris Malinois**

Aangesloten bij de / Affilié à la

B O U

Belgische Ornithologische Unie

C O M

Confédération Ornithologique Mondiale

KBFK officiële website

www.dbws.be

Alle betalingen KBFK

BE98 9791 6664 5193

Indien adres onjuist, terug aan / En cas d'adresse inexacte, à retourner à
Uittebroek Benny, Hertog van Brabantlaan 5, 3400 Landen

dé dierenspecialzaak
in en rond St-Truiden!

TRUDO BIRD
ALLES VOOR UW HUIDIER

Alles voor uw hond, kat, knaagdier,
vogels, konijnen, reptielen
(ook voedseldieren)

Specialist vogelbenodigdheden

Ruim aanbod vogels,
knaagdieren en reptielen

**ruime keuze
de beste prijzen!**

iedere zondag open!
van 9u tot 12u
maandag en feestdagen gesloten

Luikersteenweg 28/001, Sint-Truiden, www.trudobird.be • 011 68 19 68

ALGEMENE RINGENFABRIKANT

C O D I T E C H

Krommebeekstraat 24 - 8930 Menen

Tel. +32 (0)470 10 27 66

www.coditech.be

info@coditech.be

K B F K

Statutaire ledenvergadering

Zondag **16 juni** 2024 om **9.00** uur

in het lokaal **Ludwinahuis**
Zellaerdreef 2 te **2820 Bonheiden**

Dagorde

- Verslag en opvolging van de vorige vergadering (17-03-2024)
- Briefwisseling
- Vacante functies in het hoofdbestuur
- Kasverslag & budgetcontrole
- Voorlopige wedstrijdkalender
- Allerlei
- Rondvraag - Het woord aan de leden

Hierbij nodigt het bestuur alle leden uit, aanwezig te zijn

Verslag algemene ledenvergadering van zondag 17-03-2024 o.l.v. voorzitter Benny Uittebroek

Aanwezige clubs: KMKBonheiden (3) / KZSWijnegem (2) / KWLummen (1) / LW Leuven (1)

Clubs afwezig of verontschuldigd: KBW Balen / LZHalen / GWK Genk

Hoofdbestuur: voorzitter en ondervoorzitter tekenen present; Luc is verontschuldigd

Om kwart over negen verwelkomt onze voorzitter Benny de aanwezige leden op deze eerste ledenvergadering van het jaar en kondigt aan dat deze vergadering een drukke agenda heeft en ook verschillende moeilijke en zelfs onaangename onderwerpen bevat.

I **Vooraf** geeft de voorzitter het woord aan Herwig Vanschooren om de leden op de hoogte te brengen van de gezondheidstoestand van Leon Beutels, steun en toeverlaat, niet alleen van KWLummen, maar ook van de KBFK. Herwig kan spijtig genoeg geen positief nieuws brengen, integendeel zelfs, de toestand van Leon ziet er allesbehalve rooskleurig uit. Fysiek en mentaal is het heel zwaar voor Leon, in die mate zelfs dat Leon zijn vogels van de hand heeft gedaan. Wij kunnen alleen maar het beste voor hem blijven hopen !

II Verslag & opvolging van de vorige vergadering (17-03-2024)

Daar er geen opmerkingen zijn over het verslag en de update ervan, wordt het als dusdanig goedgekeurd en komt Benny nog terug op de aanvulling (update) bij het verslag.

Tot ergernis van velen, moet er opnieuw teruggekomen worden op de problematiek veroorzaakt door Jos Boes.

De voorzitter herinnert de leden eraan dat na zijn schorsing als lid van de KBFK, Jos Boes een gunst werd toegestaan, door hem de toelating te geven om de vogels van Theo Schrooten (stam 135) binnen te brengen en op te halen in de publiek toegankelijke lokalen van een wedstrijd, maar op voorwaarde dat hij geen toegang had tot het privé-inkooiingslokaal en hij zich verder zou onthouden van iedere provocatie.

Toch hebben wij moeten vaststellen dat hij aanwezig was op de privé-huldiging van de BOU-kampioenen en ook weigerde de zaal te verlaten toen hij hierom verzocht werd.

Ondervoorzitter Benny leest daarop de email voor die hij recent vanwege Jos Boes mocht ontvangen en waarin hij stelt dat

- hij in contact is met de BOU-voorzitter André Rogiers en met zijn advocaat, omtrent de hem opgelegde schorsing

- hij de vraag stelt waarom zijn partner, Anne Vanwambeke, geen lid mag zijn van de KBFK en dus ook geen ringen kan bestellen.

Hier wordt verwezen naar artikel 10 van het KBFK-reglement dat bepaalt "het lidmaatschap van een vereniging of afzonderlijk lid treedt in na een schriftelijke aanvraag en aanvaarding door het algemeen- en hoofdbestuur van de KBFK". Na raadpleging van de aanwezige leden, wordt unaniem de aanvraag van Anne Vanwambeke (via Jos Boes) tot lidmaatschap niet aanvaard en ook het hoofdbestuur deelt in deze beslissing.

De voorkeursbehandeling om toch nog de vogels van Theo Schrooten binnen te brengen, wordt hierbij ook teniet gedaan. Het hoofdbestuur benadrukt dat zij het zeer spijtig vindt voor Theo Schrooten maar ertoe gedwongen werd door de aanhoudende slechte wil van Jos Boes en hoopt dat Theo een andere manier vindt om zijn vogels te laten deelnemen.

Het hoofdbestuur laat bij deze ook weten dat voor hen dit onderwerp als definitief afgesloten wordt beschouwd.

III Briefwisseling

Er is een email binnengekomen vanwege de voorzitter van KMKBonheiden, omvattend 3 punten

1. De aanvraag van Jonas Huygen tot lidmaatschap van KMK-Bonheiden werd afgewezen. Waarvan akte.

2. Ringmaat van de KBFK-ringen

De voorzitter bevestigt dat deze 3,0 mm bedraagt en behouden blijft en conform is met deze gebruikt in de KNBB.

3. Wat met de leden die ringen bestellen en nooit aanwezig zijn bij verenigingsactiviteiten en ook geen helpende hand reiken.

Hierover wordt uitgebreid gediscussieerd en allerlei argumenten voor en tegen naar voren gebracht.

Voorzitter benadrukt dat steeds moet gehandeld worden in de geest van de "waterslagers", wat betekent dat de liefhebberij en de liefhebbers beschermd moeten worden, evenals de zuiverheid van het ras, door vogels aan te bieden op wedstrijdkeuringen.

Er wordt overeengekomen dat dit best autonoom op het niveau van de vereniging beslist wordt. Zij kent immers haar leden het best, en weet zich gesteund door het hoofdbestuur van de KBFK, dewelke een algemeen kader hieromtrent aangeeft, zijnde

- leden die niet aan wedstrijden deelnemen en ook niet komen helpen bij

een wedstrijd/evenement georganiseerd door de club, kunnen lid blijven maar de ringenbestelling wordt beperkt tot 30 ringen, tenzij anders beslist door de club omwille van een bijzondere reden

- ook voor buitenlandse leden zal een beperking tot 30 ringen gelden indien de club oordeelt dat de doelstelling niet kan worden nageleefd en dat de bestelling van ringen enkel commerciële gronden heeft.

Op een bijkomende vraag van KMKBonheiden naar de mogelijkheid dat de KBFK ringen zou leveren zonder de vermelding "KBF", wordt afwijzend gereageerd door de voorzitter, daar wat hem betreft, de KBFK enkel en alleen ringen bestelt met vermelding KBF. Er zijn buiten de KBFK genoeg alternatieven beschikbaar die enkel een jaartal en een volgnummer op de ringen vermelden.

IV Hervervkiezing 1/3 van het hoofdbestuur

De functies van algemeen secretaris, redacteur en wedstrijdcommissaris zijn vacant en voorzitter Benny doet een dringende oproep om vacatures hiervoor te ontvangen. Weet bijvoorbeeld dat de wedstrijdcommissaris toezicht houdt op het goede verloop van een wedstrijd met respect voor de wedstrijdreglementen alsook de opmaak van het KBFK-kampioenschappen. Hopelijk dienen er zich kandidaten aan !

V Voorstel wedstrijdkalender

Benny overhandigt elke club een voorstel tot wedstrijdkalender en wacht op eventuele opmerkingen/voorstellen om in juni het voorstel naar voorlopig definitief te kunnen omzetten.

Als bijkomende informatie, herinnert de voorzitter eraan dat er in de kalender ook rekening dient te worden gehouden met de perioden waarin er in principe geen wedstrijden mogen ingericht worden, zoals de perioden van Belgische en Wereldkampioenschappen.

VI Allerlei

Voorzitter Benny maakt zijn **evaluatie van het voorbije wedstrijdseizoen**

1. De 4 open wedstrijden kenden een normaal en vlot verloop zonder problemen maar het aantal ingeschreven vogels liep wel terug richting 200 vogels per wedstrijd. Dit impliceert uiteraard ook dalende inkomsten en in een klimaat van algemeen stijgende prijzen allerlei, voor elke club een verlies van gemiddeld 150 euro. Een dergelijke situatie is uiteraard niet houdbaar. Om het organiseren van wedstrijden in leven te houden, stelt de voorzitter dan ook voor om het inleggeld per vogel en de prijs van de

wedstrijdcatalogus voor alle wedstrijden te verhogen naar 3 euro. Op verzoek van de leden zal dit in elke club besproken worden en op de ledenvergadering van juni opnieuw op de dagorde komen, wetende dat om opnieuw een evenwicht te krijgen

- ofwel de inkomsten moeten worden verhoogd en elk ander voorstel welkom is wetende dat de sponsering ook tot een minimum is teruggevallen

- ofwel de uitgaven moeten worden verminderd maar daar hebben we weinig of geen impact op (huur zaal, veearts, prijs eivoer en ander vaste kosten) en van bekknibbelen op de kosten voor de medewerkers kan er geen sprake zijn.

2. Van het BOU-kampioenschap mogen we zeker stellen dat dit een succes was. Ook de voorzitter KNBB, Jackie Soethaert, schreef dit in zijn voorwoord bij het januari-nummer van de KNBB-periodiek en gebruikte lovende woorden als "hun prachtige prijzentafel, meer dan genoeg aperitiefhapjes, zeker voor herhaling vatbaar".

Dit gezegd zijnde moet er wel geweten worden dat de receptie een negatief saldo van rond de 750 euro inhield voornamelijk te wijten aan de huurprijs van de zaal (250 euro), de bediening in de zaal (216 euro) en de zwakke opkomst op de receptie waardoor de verwachte inkomsten niet werden bekomen. Er zal zeker in de toekomst overwogen worden om de receptie in 'het zaalke' van 'De Kastert' te houden waardoor al 2 zware kosten wegvallen.

De voorzitter stelt bovendien vast dat op dit Belgisch kampioenschap verschillende prijzen toegekend werden aan stamnummers gekoppeld aan onechte personen of identiteiten zoals bijvoorbeeld Vermincksel Fatima, om er maar eentje te noemen, want er zijn er meerdere in deze vorm.

Wat als er bij het inkooien voor de Mondial of het Belgisch kampioenschap identiteitscontrole wordt gedaan, wetende dat de vogels persoonlijk moeten binnengebracht worden en stamnummers moeten kunnen bewezen worden?

Dergelijke problemen kunnen nochtans gemakkelijk voorkomen worden door het stamnummer te benoemen als (mw) Vermincksel-Seppe Fatima.

Een identiteit zoals, bijvoorbeeld, Martens Annie is zeker correct maar de vorm Van Verdegem-Martens Annie zou voor iedereen duidelijk maken over wie het uiteindelijk gaat.

In vele gevallen kan het echter allemaal nog veel eenvoudiger, wetende dat elke persoon aangesloten met een stamnummer bij een federatie

behorende tot de BOU, onder dezelfde naam aangesloten kan zijn bij een andere federatie behorende tot de BOU, uiteraard met een ander stamnummer.

3. De wedstrijden in afgedekte kooien

- Balen heeft als club de beslissing genomen om geen wedstrijden meer in te richten maar blijft dus wel als club bestaan.

- BOU-kampioenschap in Bonheiden

De voorzitter was enigszins wat ontgoocheld. De wedstrijdorganisatie en administratie met aansluitend de wedstrijdcatalogus was zeker wel goed. KMKBonheiden kreeg zelfs van pluim van de keurmeesters voor de goed verzorgde en lekkere middagmalen. Tijdens de receptie en aansluitend de uitspraak was er voor hem echter geen sfeer van een kampioenschap te bespeuren. Zo een kampioenschap moet toch hoger worden ingeschat en aangevoeld kunnen worden als een gewone wedstrijd en dat ontbrak. Zelfs de eigenlijke uitspraak kwam hem wat rommelig over. Dit zou in de toekomst toch zeker beter moeten kunnen.

- De wedstrijden van Halen en Lummen kenden een vlot verlopen zonder opmerkingen.

- In Wijnegem was dat dan weer een heel ander paar mouwen! Opnieuw hebben we moeten vaststellen dat de organisatie en de administratie van deze wedstrijd behoorlijk ondermaats was. (Inkooien van de vogels niet in de correcte categorie; keurmeester die zijn eigen vogels keurt; de wedstrijduitslag die achterwege bleef, ...)

De voorzitter dringt er bij de KZSWijnegem op aan om die mistoestanden in de toekomst zeker te vermijden en te overwegen om iemand met een bepaalde computervaardigheid onder de arm te nemen, wetende dat de KBFK-computerprogramma's beschikbaar zijn om de inschrijvingen af te handelen, de wedstrijdcatalogus op te maken en de wedstrijduitslag te berekenen, met andere woorden de algehele administratieve afhandeling van een wedstrijd te vergemakkelijken.

VII Het woord is aan de leden

Iedere club benadrukt dat dit een zeer dynamische en opbouwende vergadering was !

Tenslotte deelt schatbewaarder Benny nog mee dat hij het BOU-lidgeld van 225 euro deze maand betaald heeft.

Iedereen wordt een behouden thuiskomst en een succesvolle kweek gewenst. Tot op het kampioenenfeest volgende zondag 24/03/2024 !

Verslaggever Benny Gillard

**Verslag van de keurmeestersvergadering van vrijdag 29-03-2024
onder leiding van de voorzitter Luc Vermincksel**

De voorzitter opent, met zijn welkomstwoord, de vergadering omstreeks 19:15 uur.

Aanwezig: Luc Vermincksel, Benny Uittebroek, Steven Vanschoonbeek, Alex Bungeneers, Louis van Ostaeyen

Voorafgaand aan de vergaderagenda, luisteren de collega's keurmeesters met veel medeleven, naar Steven Vanschoonbeek die hen op de hoogte brengt van de gezondheidstoestand van zijn ouders Valère Vanschoonbeek (nog actief keurmeester in het voorbije jaar) en Irène Ceulemans. De collega's wensen de ganse familie bijzonder veel moed en sterkte in de moeilijke levensfase die zij nu doormaken.

1. Het **verslag van de vorige vergadering** (29-09-2023 in periodiek nr. 5 sept.-okt. 2023) wordt na voorlezing zonder opmerkingen goedgekeurd.

2. Bespreking, evaluatie van het voorbij wedstrijdseizoen

- De achteruitgang in het aantal ingestuurde vogels per wedstrijd richting de 200 vogels, en de financiële consequenties daarvan, is uiteraard ook de keurmeesters niet ontgaan.

Voorstellen om het aantal vogels op te schalen naar 10 of zelfs 12 per inzender (stamnummer) zal de algehele en gemiddelde kwaliteit van de vogels niet ten goede komen. Bovendien moeten de vogels ook gekeurd kunnen worden binnen de gestelde tijd, rekening houdend ook met onze beperkte groep van keurmeesters.

De slotsom is dan ook dat we zullen moeten aanvaarden dat het inleggeld per vogel zal moeten stijgen naar € 3,00 om de organisatie van wedstrijden in leven te kunnen houden.

- KBW Balen heeft zijn laatste wedstrijd in afgedekte kooien afgewerkt. Gezien hun beperkte mankracht (aantal en leeftijd) zien zij het niet meer zitten om in de toekomst nog wedstrijden te organiseren. Als club blijft KBW Balen echter nog wel verder bestaan.

- De mistoestanden in de wedstrijdorganisatie van KZSWijnegem zijn niet meer om aan te zien en vragen dringend om een oplossing. Luc Vermincksel, als lid van KZSW en bereid om hiertoe bij te dragen wordt alle succes toegewenst.

Aangaande de zang

Veel goede, toerenrijk vogels gehoord, 7-8-9 punten klokkende waterslag, behoorlijk goede tjokken en toch al wat betere staaltönen. Dit alles leidde tot rijk gevulde lijsten met meer ereprijzen.

Op de diepe trage vogels zitten we toch nog wat te wachten.

3. Examen keurmeester OMJ

Drie keurmeesters komen in aanmerking voor deelneming:

Steven Vanschoonbeek (sinds 2014); Alex Bungeneers (sinds 2014) en Benny Uittebroek (sinds 2017).

Inschrijven voor 15 mei e.k. bij voorvoorzitter en secretaris BOU; kostprijs € 50,00 / deelnemer.

Gezien er toch nog al wat vragen rijzen zal onze voorzitter Luc Vermincksel de benodigde informatie tijdig inwinnen.

De voorzitter sluit de vergadering omstreeks 21.00 uur.

Verslaggeving door de secretaris Benny Uittebroek.

Eerste Keurmeestersvereniging Belgische Waterslager

1998	OMJ	Vermincksel Luc Voorzitter	C. Verstraetenstraat 12 9150 Bazel	03 774 06 65 0475 37 63 05
2017		Uittebroek Benny Secretaris	Hertog v. Brabantlaan 5 3400 Landen	011 88 37 45 0498 65 32 11
2014		Vanschoonbeek Steven	Kapelstraat 17 3570 Terkoest - Alken	011 72 90 83
2015		Bungeneers Alex	Dreefstraat 32 3540 Herk-de-Stad	013 46 14 51
2022		Van Ostaeyen Louis	Driehoekstraat 41 2244 Zandhoven	0476 20 34 82
2022		Cakmak Yalcin	Niederrheinstrasse 4b 40474 Düsseldorf Deutschland	+49 172 2549 191

Een heel goeie middag allemaal, liefhebbers en sympathisanten van de Belgische Waterslager en bijzonder hartelijk welkom op ons jaarlijks KBFK-feest.

Mijn inbreng hier vandaag zal vrij beperkt blijven tot bijvoorbeeld het overhandigen van trofeeën of bloemen. Ik wil echter zeker niet vergeten om bijzonder hartelijk te bedanken voor hun inbreng en inzet bij de voorbereiding van deze festiviteiten, Richard Raeymaekers en Benny Gillard. Applaus.

Dan geef ik nu graag verder het woord aan onze ondervoorzitter-feestcommissaris Benny Gillard.

Beste vrienden,

Van mijnentwege uiteraard ook welkom allemaal op ons jaarlijks kampioenfeest. Ik ben tevreden jullie allemaal terug te zien en wens jullie te bedanken om hier aanwezig te zijn. Ik hoop dat jullie een heel prettige namiddag mogen hebben en dat het eten moge smaken. In ieder geval gaan we er alles aan doen om het zo gezellig mogelijk te maken.

Zoals gebruikelijk wil ik toch even stil blijven staan bij het voorbije speelseizoen en met jullie de voor mij markantste feiten overlopen.

Diegenen die de ledenvergadering van verleden zondag hebben bijgewoond, zullen de items bekend in de oren klinken. Ik ben dus zeker

niet de enige die er zo over denkt.

-Het aantal vogels per wedstrijd, wij kunnen er niet om heen dat het aantal ingeschreven vogels drastisch verminderd is. Als ik de kampioenschappen buiten beschouwing laat, want daar waren de inschrijvingen onbeperkt, hadden we zo'n gemiddeld 230 vogels per wedstrijd daar waar in de vorige jaren, dit aantal boven de 300 lag. Is dit erg? Ja en neen. Neen omdat we vaststellen dat de kwaliteit van de ingebrachte vogels zeer hoog was. Percentages ereprijzen boven de 50% waren geen uitzondering met bovendien vogels met hoge punten en mooie klokvogels. Dus langs die kant zeker geen probleem maar ja er is toch een probleem want, ik denk dat ik in naam mag spreken van alle organiserende clubs, het inleggeld was onvoldoende om de kosten te dekken. Hoewel de KBFK al een grote inspanning doet door de keurderskosten terug te betalen, zullen wij ons toch eens moeten bezinnen hoe we in de toekomst de organisatie van een wedstrijd veilig kunnen stellen.

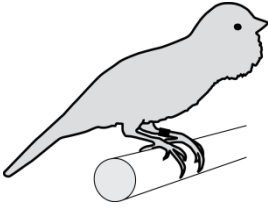
- De organisatie van het BOU-kampioenschap in het open stelsel, voor het eerst in vele jaren samen met de KNBB. Ik denk zonder aarzeling te mogen stellen dat op organisatorisch vlak, het een groot succes is geweest mede dankzij de inzet van een paar gedreven liefhebbers. En als zelfs de voorzitter KNBB, Jackie Soethaert in zijn voorwoord in de periodiek schrijft: "proficiat voor de organisatie, hun prachtige prijzentafel en meer dan genoeg receptiehapjes en drank, voor herhaling vatbaar" dan is dit de bevestiging dat de organisatie er stond. Op sportief vlak daarentegen waren de meeste prijswinnaars met een stamnummer KNBB maar we weten allemaal dat achter die stamnummers meer dan gewaardeerde KBFK-liefhebbers zitten.

Ik heb er lang over getwijfeld om dit punt aan te halen, maar ik wil het toch doen omdat het mij nauw aan het hart ligt. Wij hebben sinds de aanvang van het speelseizoen onze goeie vriend Leon Beutels moeten missen, als liefhebber en als werkkraacht. Onze opluchting was dan ook groot toen hij aanwezig was op de uitspraak van de wedstrijd in Lummen en nog meer dat het zijn uitdrukkelijke wens was om ook hier aanwezig te zijn om, zoals hij zelf zegt, terug bij de hoop te zitten. Spijtig genoeg laat zijn gezondheid het nog niet toe en moest hij voor vandaag afzeggen.

Ziezo dat was hetgeen ik te zeggen had. Straks tussen de buffetten gaan wij onze kampioenen van dit jaar huldigen en in afwachting wens ik jullie een smakelijk eten van de rijkelijke buffetten.

(Volgende afspraak zondag 23-03-2025, red)

Hoe en waarom zaden weken en laten kiemen

Geweekte en of gekiemde zaden zijn uitstekende voedingssupplementen en een bron aan vitamines (A, B en E) in de voeding van onze waterslagers. Geweekte en of gekiemde zaden zijn veel zachter van structuur en worden bijzonder graag opgenomen. Door het kiemen van zaden ontstaan fysische wijzigingen waardoor zij veel gemakkelijker verteerbaar worden en daardoor een zeer belangrijk aandeel hebben in de algemene gezondheid van onze jonge vogels.

Tijdens het kweekseizoen, nadat de jonge vogels het nest hebben verlaten, neem ik de jonge vogels wanneer ze rond de 28 dagen oud zijn weg bij hun ouders. Kan soms wat vroeger, maar zelf doe ik dat echter niet.

Ik plaats ze tijdelijk, één à twee weken, samen in een kweekkooi. Eventueel zet ik er een overtallige man bij om ze wat bij te voederen mocht dat nodig zijn. Daarna mogen ze naar de gemeenschappelijke volière om daar hun jeugdruimte te maken en verder uit te groeien.

Vanaf het spenen zijn de vogels aangewezen zelf hun kostje te vinden. De ene vogel slaagt daarin al wat beter dan de andere.

Niet enkel om deze overgang voor de jonge waterslagers zo aangenaam mogelijk te laten verlopen, maar ook om ze optimaal te laten opgroeien en ontwikkelen is het aangewezen naast een goede zaadmengeling de jonge vogels ook nog eivoer te blijven verstrekken. Om het droge eivoer een beetje rul te maken kan je i.p.v. water beter geraspte wortel gebruiken. Zelf geef ik de voorkeur om geweekt en/of gekiemd raapzaad toe te voegen aan het droge eivoer.

Menig liefhebber vindt het kiemen van zaden een hele rompslomp, maar dat hoeft helemaal niet zo te zijn.

Maak het vooral je vrouw niet lastig door haar panty's te ontlenen maar schaf je voor een 5 à 10 euro een degelijk fijnmazige inox zeefje aan (diameter 20 cm) en niet onbelangrijk, "raapzaad van goede kwaliteit" (bijv. Deli Nature). Hoe verser het raapzaad, des te sterker is de kiemkracht (1,5 dag bij kamertemperatuur van 21°C).

Raapzaad zijn kleine kogelronde zaadjes, zit in de meeste zaadmengelingen. Vergis je echter niet met koolzaad. Raapzaad lijkt op

koolzaad maar is kleiner en donkerbruin van kleur, de smaak is zoet nootachtig. Koolzaad is grover, bijna zwart en smaakt bitter. Koolzaad wordt minder graag opgenomen door onze vogels. Kanaries waar raapzaad op het menu staat krijgen een wat warmer geel vederkleed.

Waarom raapzaad? Raapzaad heeft een positieve werking op de algemene gezondheid van onze kanaries. Raapzaad heeft een behoorlijk hoog ruw eiwit gehalte van 20% en is rijk aan kalium*, fosfor* en calcium*.

Raapzaad heeft een ruw vetgehalte van 43%. Voor jonge vogels en vogels die koud overwinteren is dit een meerwaarde voor hun conditie.

Vers raapzaad heeft een snelle kiemkracht en kiemt bovendien gelijktijdig t.a.v. een zaadmengeling.

Hoe ga ik te werk?

Raapzaad weken

Spoel het raapzaad 's morgens onder stromend water en laat het gedurende 5 uur (niet langer) in het water bij kamertemperatuur. Haal het daarna uit het water door het over te gieten in de zeef. Spoel rijkelijk onder stromend water. Dek de zeef met raapzaad af met een vochthoudende natte doek. Spoel in de loop van de dag nog een 2 à 3 tal keer en laat het water telkens uitlekken en plaats de zeef in een kom. Bedek opnieuw de zeef met de vochtige doek. Volgende ochtend zijn de zaden voldoende geweekt om te mengen met het droog eivoer. Gebruik de helft van de geweekte zaden, de andere helft laat je in de zeef.

Geef het mengsel van eivoer met geweekt raapzaad 's morgens in een zodanige hoeveelheid dat dit helemaal opgenomen is na een 4 tal uur zodat het niet de kans krijgt om zuur te worden of te gisten.

Raapzaad kiemen

De tweede helft van de overgebleven geweekte zaden in de zeef spoel je in de loop van de dag een 2 à 3 tal keren onder stromend water en dek af met de vochtige doek.

De volgende ochtend heeft het raapzaad een kiem van ongeveer 1 mm. Deze gekiemde zaden worden alweer rijkelijk gespoeld onder stromend water. Schud met de zeef zodat het overtollige water uit de zeef lekt. Voeg nu het gekiemde raapzaad toe aan het droog eivoer.

Maak steeds porties aan voor onmiddellijk gebruik die door onze vogels binnen een 4 tal uur worden verorberd. De versheid bepaalt de kwaliteit

van het gekiemde raapzaad. Gebruik dus steeds vers gekiemd zaad waarvan de kiem niet (of nauwelijks) langer is dan 1 mm.

Te volgen stappen samengevat

Dag 1

Raapzaad in water laten weken gedurende een 5 tal uur. Daarna in de zeef gieten en onder rijk stromend water spoelen. Het spoelen met water gedurende de dag enkele keren herhalen. Zeef afdekken met vochtige doek.

Dag 2

Nadat het nogmaals is gespoeld, de helft van het geweekte raapzaad mengen met droog eivoer en je vogels het mengsel 's morgens aanbieden. De portiegrootte aanpassen aan het verbruik. Na 4 uur dient het mengsel door de vogels opgenomen te zijn.

De overgebleven tweede helft op dag 2 een drietal keren rijkelijk spoelen onder de kraan en laten uitlekken in een kom. Afdekken met vochtige doek.

Dag 3

Het nu gekiemde raapzaad spoelen onder stromend water. Vervolgens het water uitschudden en laten uitlekken, waarna het gemengd wordt met droog eivoer. Alweer 's morgens aanbieden en na 4 uur moet het mengsel opgebruikt zijn.

Wij herhalen diezelfde morgen de handelingen van dag 1.

Met één zeef en één portie raapzaad om de twee dagen, beschik je iedere ochtend afwisselend over geweekt of over gekiemd raapzaad. Gemengd met het droog eivoer is dit een uitstekend en gezond voedingssupplement voor je vogels dat ze met grote gretigheid zullen opnemen.

Vergewis je steeds dat de porties na 4 uur verorberd zijn op uitzondering van de raapzaad bolstertjes die achterblijven.

“ 't Is nie moeilijk, 't is gemakkelijk! ” - Succes !

Leo Dekens

KMKB

* Kalium regelt de bloeddruk en de vochtbalans. Zorgt voor een goede doorstroming van zenuwprikkels en laat spieren optimaal functioneren. Forsfor en calcium geeft stevigheid aan botten en skelet.

Als sommige opties op dbws.be niet functioneren

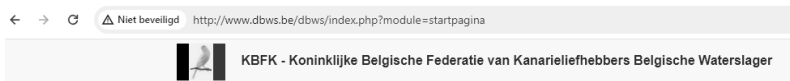
*Hallo: ik krijg telkens dezelfde foutmelding bij het bekijken van de ledenlijst. En dit al verschillende maanden ??? Ik kan wel de wedstrijduitslagen bekijken e.d. maar de ledenlijst niet ???
Weet jij raad ?*

Als je de KBFK-website benadert via de adresbalk van je browser/bladerprogramma waarmee je surft op het internet met

http://www.dbws.be

dus zonder de s achter http

dan zou alles normaal moeten functioneren.

Desnoods moet je de instellingen van je browser aanpassen, voorbeeld in Google Chrome

- open het menu ☰ rechtsboven en kies de voorlaatste optie **Instellingen**
- op het tabblad dat zich opent kies je links de optie **Privacy en beveiliging**
- in het middenvak klik je in het vak Privacy en beveiliging op

Beveiliging

Safe Browsing ...

- scrol dan in het middenvak naar beneden naar

Geavanceerd

Altijd beveiligde verbindingen gebruiken

Gebruik waar mogelijk HTTPS en krijg een waarschuwing voordat er sites worden geladen die dit niet ondersteunen

de geavanceerde optie '**Altijd beveiligde verbindingen gebruiken**' moet dus **uitgeschakeld** zijn

Succes !

Nachtegalen – Nachtegaalkanaries – Nachtegaalaccent

Naar Jaap Plokker (2008)

<http://zangkanaries.nl> --> artikelen

Reeds midden de jaren 1600 werd geprobeerd kanaries als nachtegalen te laten zingen en van meet af aan waren de 'nachtegaalzangers' erg populair.^a

Onze huidige zangkanarierassen harzer edelroller en waterslager vinden hun oorsprong in deze oude 'nachtegaalzanger', sterker nog, de waterslager is er de directe afstammeling van.

Immers, medio de jaren 1800 kregen de uit Saksen in België geïmporteerde 'nachtegaalzangers' in het Vlaams de naam 'waterslager'.

Men mag dus van zangkanariefokkers, in het bijzonder de waterslagerkwekers, een meer dan gewone belangstelling voor de nachtegaal en zijn lied verwachten.

In 'Het Handelsblad' (van Antwerpen) van 27-05-1873 p.4

Aankomst
bij P. VAN
GELDER,
Heiliggeest-
straat, 10, in
den *H. Geest*,
van een keus
van acht
soorten Saksische
kanarievogels, bestaan-
de in rond de 300 stuks Rolders,
Waterslagers en verscheidene met
de stem van den Weernachte-
gaal. Alle zingende zoo goed des
avonds bij het licht als bij klaren
dag. Te zien tot 6 juni.
J. ZUCKERKÄNDEL,
1611 van Dresden.

Bewondering voor de nachtegaal in het verleden

De nachtegaal maakt met zijn krachtige en afwisselende zang, al eeuwenlang veel indruk op ons mensen, met name tijdens de nachtelijke uren, wanneer de andere vogels zich hullen in stilzwijgen.

Op fresco's en mozaïeken uit de Romeinse tijd vinden we afbeeldingen van nachtegalen die door rijke Romeinen in een kooitje werden gehouden.

Ook in het oudste Nederlandstalige boekje over het houden en kweken van kanaries, het door Abraham Moubach uit het Frans vertaalde werk van J.C. Hervieux de Chanteloup, 'Naaukeurige verhandeling over de Kanarivogels', wordt in lovende bewoordingen over de nachtegaal geschreven. Hervieux schrijft het volgende:

'Met recht kan men verzekert wezen, dat de Kanarivogels, de Nachtegaal alleen uitgezondert, het beste zingen, en veel sterker van stem dan alle andere kleine Vogels zijn. (....) Ik bemin ze (de kanaries) zelf meer dan de Nachtegaal, en zulks om dat deeze veel moeyelijker om op te voeden is, dan de kanariën; (.....) wat meer is, de Nachtegaal, niet tegenstaande alle de moeiten die men in haar op te voeden en t' onderhouden heeft, laat zig echter gemeenlijk niet dan een klein gedeelte van 't jaar hooren daar onzer Kanarivogls bijna al den dag zingen. Deeze reden, meen ik voldoet, dat men meerdere vermaak van de Kanari-vogels, dan van de Nachtegaal heeft, alhoewel haar zang in eenige deelen, aangenaamer, dan die der Kanariën is'.¹

De schrijver van een andere klassieker van de Nederlandstalige kanarieliteratuur, F. van Wickede, lijkt Hervieux goed bestudeerd te hebben, want hij spreekt zich in zijn 'Kanari-uitspanningen, of nieuwe verhandeling van de Kanari-teelt' in nagenoeg gelijke bewoordingen uit: 'Waerlyk mag men te recht zeggen, dat de Kanarivogels het beste en aengenaemste gezang, en ook de sterkste en helderste stem van al het klein gevogelte hebben, de Nachtegael alleen uitgezondert.'²

Dit wetende hoeft het ons dus niet te bevreemden dat onze voorvaderen, het imitatietalent van de kanarie kennende, geprobeerd hebben de zang van de nachtegaal met die van de kanarie te combineren.

'De Oostenrijks Tirolse mijnwerkers, vooral uit Imst en omgeving, waren waarschijnlijk de eerste kanariekwekers die een zekere bekendheid verwierven. Naar het zich laat aanzien zou daar al in de jaren 1700 geprobeerd zijn de nachtegaalzang in die van de kanarie te verankeren door nachtegalen als voorzangers te gebruiken. Het feit dat ze op die manier, door nachtegalen als voorzangers te gebruiken, een begin maakten met de zangveredeling van de kanaries, heeft hier zeker aan bijgedragen. Bij hen ontstonden de wereldberoemde "Tirolse

Nachtegaalslagers". De Imst-bevolking stond bekend om hun vogelhandel: de kweek van hun kanaries en verkoop ervan over gans Europa, die tussen de 16e en 18e eeuw zijn hoogtepunt bereikte. Voor dit succes moeten we vandaag nog steeds met eerbied onze hoed afnemen voor de kwekers van destijds. Nachtegalen zijn immers insectenetende en zachtvoer etende trekvogels en hebben hun zangseizoen in de lente en de vroege zomer. Jonge kanaries leren echter zingen in de zomer en de vroege herfst, d.w.z. op een moment dat de nachtegalen zich klaarmaken om naar het zuiden te trekken en niet meer zingen. Het aanpassen van het zangseizoen van de nachtegalen aan dat van de kanaries vereiste van de Tiroolse kwekers een hoog kennisniveau van de behoeften van deze vogels.³

Van de als nachtegalen zingende kanaries is het een kleine stap naar een andere grootheid in onze sport, de Belg B. Peleman, die in zijn uit 1922 daterende brochure het volgende schrijft over de Belgische Waterslager: 'Hij schijnt in zijne ijdelheid gestreeld en beseft, als 't ware dat de zoetluidendheid en de adel van zijn juichend gezang datgene van zoo menige andere zangers overtreft en dat van den koning der natuurzangers, des nachtegaals, evenaart, zoo niet te boven gaat. Vandaar dat de B.W.S. ook wel nachtegaalzangers of nachtegaalslagers worden genoemd. Trouwens in het lied van dien edelen kamerzanger komen toeren, tonen, strophen voor, welke in aard, toonschakeering en gelijkvormige verdeeling in maat en rhytmus, veel overeen stemmen met die van den nachtegaalszang'.⁴

Nachtegalen luisteren

Ook vandaag de dag hebben velen iets met de zang van de nachtegaal, de waterslagerkwekers in het bijzonder. Dit geldt ook voor mij. In een ander verband heb ik al eens geschreven over mijn gewoonte om van mijn fiets te stappen en te luisteren, wanneer ik in het voorjaar dichtbij in de duinen een nachtegaal hoor zingen. Ook met de leden van de vogelvereniging waarvan ik lid ben gaan we regelmatig in het voorjaar de duinen in om naar nachtegalen te luisteren. Dat ik als inwoner van Katwijk aan Zee in dit opzicht tot de bevoorrechte mensen behoor ben ik me pas bewust geworden na lezing van een artikeltje in het dagblad Trouw van 15 maart 2008. Daarin las ik dat het merendeel van de broedplaatsen van de nachtegaal op dit moment gevonden worden in de kuststreek en in de Biesbosch en de vogel daarbuiten een vrij zeldzame verschijning is geworden.⁵

Wie echter niet zo gelukkig is om de nachtegaal in de natuur te treffen, kan zich onderdompelen in zijn gezang, het karakter van het nachtegalenlied goed leren kennen en helemaal doordrongen raken van de nachtegaal, luisterend naar de CD 'Nachtegaal' gemaakt door Henk Meeuwsen. Wie belangstelling heeft om de CD met 78 minuten nachtegalenzang aan te schaffen, kan hiervoor terecht op de website www.natuurgeluiden.nl. Warm aanbevolen !⁶

Opnamen van nachtegaalzang

De eerste vogel die Henk Meeuwsen omstreeks 1980 heeft opgenomen was, hoe kan het ook anders, een nachtegaal. Na aanvankelijk met een gebrekkig cassetterecordertje op stap te zijn gegaan legt hij, met name na 1998, met steeds meer geavanceerdere apparatuur vogelgeluiden vast. Tijdens zijn tochten door natuurgebieden loopt hij ook wel eens tegen een zingende nachtegaal op. Op 4 juni 2006 was hij 's nachts in de Weerribben in Overijssel en ontdekte een zingende nachtegaal. De microfoon werd gericht en de opname apparatuur aangezet. Van 02.55 u. tot 06.10 u. bleef Henk Meeuwsen bij de nachtegaal zitten, die vrijwel onafgebroken bleef zingen. Van deze opname is ruim een uur op de CD gezet. Als toegift staat er op de CD ook nog een opname van ongeveer 20 minuten, die Henk Meeuwsen op 11 juni 1999 omstreeks 02.00 u. had gemaakt van een nachtegaal in zijn woonplaats Wageningen. In totaal dus 78 minuten nachtegalenzang.

Ik twijfel er niet aan of ik zal heel anders naar de CD luisteren dan Henk Meeuwsen. Ik heb al eens eerder verklapt dat voor mij het luisteren naar nachtegalen nooit los staat van de waterslagerzang. Welke waterslagertoeren herken ik in het lied van de nachtegaal en van welk niveau zijn de door de nachtegaal gezongen herkenbare waterslagertoeren? Deze vragen flitsen me bij het luisteren naar een zingende nachtegaal voortdurend door het hoofd.

Een oude definitie onder een nieuw fileermes

Tijdens het luisteren naar de CD moest ik onwillekeurig denken aan de bewoordingen die ik ooit heb gebruikt om de begrippen 'nachtegaalaccent' en 'geslagen lied' aan elkaar te koppelen:

'Een geslagen lied wordt gekenmerkt door

- een krachtige uitspraak van de toeren,
- die, daar waar wenselijk, metalliek klinken
- een snelle opeenvolging van de toeren waarbij de indruk wordt gewekt

dat de ene toer abrupt/bruusk in de ander overgaat

- de medeklinker "k", die zowel in de toeren waar de medeklinker "k" mede gewenst is (bijv. kloekfluit kloei, red) als de toeren waarvan de medeklinker "k" een wezenlijk onderdeel vormt (bijv. tjok, red), op een duidelijk herkenbare, krachtige, wijze uitgesproken wordt.

*Vogels die een dergelijk, staccato-achtig lied zingen, de toongrepen los van elkaar met een korte stilte hoorbaar tussen de toongrepen, zijn in mijn ogen de waterslagers die het predicaat "nachttegaalaccent" verdienen.'*⁷

Staccato, is een articulatievoorschrift, een muzikale voordrachtaanwijzing: gescheiden, met kleine tussenruimte uitgesproken. De tonen/noten worden dus los van elkaar, afgestoten, gespeeld. Hierdoor klinken de tonen iets korter maar winnen aan expressie.

Staccato is het tegenovergestelde van legato waarbij in de klank de noten/tonen aan elkaar verbonden, vloeiend in elkaar over gaan.

Nu ik, via de CD, in de gelegenheid was om de zang van de nachtegaal systematisch te kunnen beluisteren kon ik bovenstaande definitie nog eens kritisch onder de loep nemen.

Zingen de nachtegale op de CD een krachtig lied met toeren, die, daar waar wenselijk, metalliek klinken?

De vogels zingen onmiskenbaar krachtig en helder. Metalliek in de zin van ijzer dat op ijzer slaat en de onvermijdelijke naklank die dat geeft heb ik wat minder kunnen beluisteren. De door mij waargenomen staaltonen waren veel meer op de 'o' klank en met nauwelijks nagalm.

Volgen in het lied van de nachtegale de toeren elkaar snel op en wordt de indruk gewekt dat de ene toer abrupt in de ander overgaat?

De nachtegale op de CD zingen strofes van twee tot vier seconden, maximaal. Tijdens een strofe worden meestal meerdere toeren gezongen, maar zelden meer dan vier, meestal minder. De onderbroken toeren bestaan veelal uit niet meer dan drie toongrepen. Kortom de strofes zijn kort en heel afwisselend. Opvallend is de enorme variëteit in toervormen, mooie en in mijn beleving minder mooie vormen en de grote diversiteit in toerencombinaties in de strofes. Modern, minutieus ornithologisch onderzoek heeft aangetoond dat een gemiddelde nachtegaleman maar liefst 250 verschillende motieven kent, die hij bij elke zangstrofe in tamelijk willekeurige series aan elkaar rijgt. Daardoor klinkt iedere strofe weer anders en gevarieerd.

Herkennen we in het lied van de nachtegaal regelmatig de medeklinker 'k'?

Uitgesproken en minder uitgesproken 'k' klanken domineren het lied van de nachtegalen. Met name de tjokkenrollen, meer nog dan tjokken, worden in velerlei vormen en op verschillende grondtonen bij herhaling gezongen.

Na één en ander weer eens kritisch beschouwd te hebben kan ik me nog steeds vinden in de definiëring die ik 11 jaar geleden op papier heb gezet.

Nachtegalen en waterslagers

Zingen de nachtegalen als waterslagers?

Neen, daarvoor zijn de strofes van de nachtegaal te kort, is de variatie in toervormen te groot, het totale klankbeeld te vlak en zijn hoofdtoeren als klokkende waterslag en rollende (voor de Belgen bollende, red) waterslag onvoldoende dominant aanwezig.

Toeren op de grondtoon 'o' zijn in het totale lied eerder uitzondering dan regel en hoewel heel wat toeren met een wateraccent worden gezongen, mis je in het lied van de nachtegalen een uitgesproken diepe, klokkende en rollende (voor de Belgen bollende, red) waterslag, zoals we die bij de betere waterslagers wel kunnen beluisteren.

Om in waterslagerterminen te spreken, de door Henk Meeuwsen opgenomen nachtegalen zijn uitgesproken binnenliedvogels.

Herkennen we in onze waterslagers het lied van de nachtegaal?

Deze vraag kan niet eenduidig beantwoord worden, want we kennen waterslagers met verschillende zangstructuren. Betreft het waterslagers met een geslagen lied overeenkomstig bovenstaande definitie en o.m. met uitgesproken tjokkenrollen, dan moet mijn antwoord zondermeer bevestigend zijn.

Zijn het waterslagers met een golvende zangstructuur waarin de watertoeren overheersen en het binnenlied een ondergeschikte positie in neemt dan kan ik met de beste wil van de wereld deze vogels niet als nachtegaalzangers bestempelen.

Wat zijn nu de echte waterslagers,

- de vogels met een golvende of een geslagen zangstructuur ?
- de vogels die uitblinken in de hoofdtoeren of die naast de hoofdtoeren ook over een compleet en kwalitatief goed binnenlied beschikken ?

Alvorens tot een uitspraak te komen is het altijd raadzaam je oor te luisteren te leggen bij de 'aartsvaders' van onze waterslagerssport, de heren Peleman en van Woezik. Hun geschriften zijn nog steeds gezaghebbend.

Peleman en van Woezik en hun kijk op de nachtegaalzung

Hiervoor werd Peleman als volgt geciteerd: 'in het lied van dien edelen kamerzanger (de Belgische Waterslager) komen toeren, tonen, strophen voor, welke in aard, toonschakeering en gelijkvormige verdeling in maat en rhythmus, veel overeen stemmen met die van den nachtegaalzung'.⁴

In dit licht is het nogal bevreemdend dat Peleman in zijn 'Keuren van de Zang der Belgische Waterslagers' sporadisch refereert aan het verband tussen het lied van de nachtegaal en dat van de waterslager. Hij doet dat namelijk in zijn 24 pagina's tellende boekje met toerbeschrijvingen en keurinstructies maar driemaal: 'Belgische Waterslagers hebben, naast de Waterslagerstoeren, nog eigen de indrukwekkende metaaltonen: staaltonen en tjonken. Deze tonen, buiten nog enkele anderen, hebben zij eigen met den nachtegaal' (...) 'Tjoktonen zijn, even als staal- en tjonktonen echte nachtegalentonen en verhogen grotelijks de waarde van waterslagerlied'. Het belangrijkste citaat in dit verband vind ik echter: 'Het is eveneens algemeen erkend dat de zang der B.W. slaande (nachtegaalachtig) moet wezen naar den vorm en metaalachtig naar den klank'.⁸

Men kan het Peleman niet meer vragen, maar afgaande op zijn uitgesproken standpunt met betrekking tot de plaats van de nachtegaalzung in het waterslagerlied kan hij op de vraag

'Wat zijn nu de echte waterslagers,

- de vogels met een golvende of een geslagen zangstructuur ?

- de vogels die uitblinken in de hoofdtoeren of die naast de hoofdtoeren ook over een compleet en kwalitatief goed binnenlied beschikken ?'

niet anders geantwoord hebben dan met:

'In beide gevallen, de laatstgenoemden; de vogels met een geslagen zangstructuur die naast de hoofdtoeren ook over een compleet en kwalitatief binnenlied beschikken.'

Spreekt de leerling als zijn meester, oftewel beziet M. van Woezik de ideale zang van de waterslager hetzelfde als B. Peleman?

In zijn onvolprezen boekje 'Waterslagers en harzers, houden, kweken, keuren' refereert van Woezik bij de beschrijving van de afzonderlijke waterslagertoeren regelmatig aan de nachtegaalzung. Hier volgt een overzicht:

'Men kweekte hier reeds kleurvogels, maar vooral de grote gele, men noemde hem Saksische kanarie, was de algemeen voorkomende

zangkanarie. Deze Saksische kanarie was geen holroller, maar een slagvogel, d.w.z. dat de meeste toeren geslagen werden gezongen. In het lied van deze vogels kwamen naast wildzangtoeren en scherpe toonstukken, ook wel watertoeren voor, die een nachtegaalachtige klank hebben. De zang van deze vogels bracht enkele Vlaamse liefhebbers op de idee om dit lied te gaan veredelen, niet als holroller, maar in de richting van het lied van de nachtegaal'. (...) 'Zo ontstonden stammen met verschillende vormen van waterslag waarbij ook de bijtoeren zoals woeten, tjonken, staaltonen, soeten, tjokken, fluiten, bellen, knor en chor, alle toeren in het lied van de nachtegaal, niet werden verwaarloosd.' (...) 'De waterslager heeft zich inmiddels over geheel Nederland verspreid en heeft zich hier, evenals in België, Frankrijk en zelfs buiten Europa, een naam verworven als de nachtegaalzanger bij uitnemendheid.'

Ook in de beschrijving van de afzonderlijke toeren haalt van Woezik regelmatig de zang van de nachtegaal erbij: 'Luisteren wij slechts naar het lied van de nachtegaal dan horen wij alleen in klokkende waterslag een grote verscheidenheid van vormen.' (...) 'Het beluisteren van de nachtegaal is dan ook een unieke gelegenheid, om alle vormen van klokkende waterslag te bestuderen' (...) 'Bij de nachtegaal kunnen wij de chor in prachtige toon en vorm beluisteren. Hij is derhalve een echte nachtegaaltoer en daardoor een sieraad in het lied van de waterslager.' (...) 'Soeten komen de laatste jaren maar zelden voor in het lied van de waterslager en dat is jammer. Niet alleen omdat het een echte nachtegaaltoer is, maar ook om de bijzondere indruk die van soeten uitgaat.' (...) 'Goede tjokken zijn waardevol in het lied van de waterslager. Het is een typische nachtegaaltoer, die het nachtegaalaccent van het lied aanmerkelijk kan beïnvloeden.' (...) 'Veel waterslagers zingen, evenals de nachtegaal, tjokken en tjokkenrol.' (...) 'Mooie fluitenrollen zijn juweeltjes in het lied van de waterslager, aangezien zij, evenals bij de nachtegaal, een mooie afwisseling vormen in het geslagen lied van deze vogels.'⁹

Bovenstaande opsomming laat niets aan duidelijkheid te wensen over. Voor zowel B. Peleman als M. van Woezik zijn waterslagers slagvogels in wier lied de structuur en de toeren van het nachtegaallied prominent aanwezig dienen te zijn. Kan je, dit wetende, een serieuze waterslagerkweker zijn zonder ook grondig kennis te hebben genomen van het lied van de nachtegaal? Helaas is de nachtegaal niet zo wijd over Nederland (en België, red) verspreid dat ieder waterslagerkweker even op de fiets kan stappen, de natuur in kan rijden en naar nachtegalen kan gaan

luisteren. Dat er nu ook een CD met het lied van de nachtegaal verkrijgbaar is, verzacht dit euvel enigszins, maar mocht je een kans krijgen om nachtegaalen in de vrije natuur te kunnen beluisteren, laat die je dan niet ontgaan.

Noten

- a. Zie hiervoor De Belgische Waterslager Jg.89 nr.3/4 mei-augustus 2023 p.16 e.v.
1. Hervieux de Chanteloup, J.C., Naaukeurige verhandeling van de Kanarivogels, pp. 87-89. Amsterdam, 1712.
2. Wickede, F. van, Kanari-uitspanningen, of nieuwe verhandeling van de Kanari-teelt, p. 14. Amsterdam, 1786, 4e druk.
3. Schramm, Norbert, Kompendium-Kanarienvögel Band 1, p. 27-29, 2018, Books on Demand.
4. Peleman, B., De Belgische Waterslager, betreffende zijn zang, veredeling en behandeling, p.4. Aalten, 1922.
5. Trouw 15 maart 2008 en 12 april 2008. Rubriek: Groenberichten, www.trouw.nl/groen.
6. CD, Meeuwsen Natuurgeluiden, Nachtegaal. Het bij de CD behorende tekstboekje is geschreven door Henk Meeuwsen, betreffende de geluidsopnamen en Dick de Vos schreef een bijdrage over de nachtegaal als symbool van de liefde in de literatuur.
7. Plokker, J., Over waterslagers en watergolvers, pp. 200. In: Onze Vogels, jaargang 1997, nr.5.
8. Peleman, B., Het Keuren van den Zang der Belgische Waterslagers, pp. 12, 15 en 16. Uitgave 1926.
9. Woezik, M. van, Waterslager en Harzer, houden, kweken, keuren, pp. 8-9, 35, 40, 43-45, 48. Uitgave z.j.

BOUWBEDRIJF

Gebroeders **DEROOVER**

Baalsebaan 252, 3128 BAAL

0495 54 30 75

marc.deroover@hotmail.com

“De zangveredeling van de Belgische Waterslager”

**Handboekje en naslag voor de eerste keurmeestervereniging
Belgische Waterslager KBFK**

is voor iedereen beschikbaar

en te downloaden

van onze KBFK officiële website dbws.be

bvba **Van Camp**

Granen – Zaden – Peulvruchten – Rijst

LANGE KROONSTRAAT 173 - 2530 BOECHOUT - TEL 03 455 21 99

Openingsuren

WERKDAGEN van 8:00 tot 18:00 uur
ZATERDAG van 8:00 tot 12:00 uur
'SMIDDAGS GESLOTEN van 12:00 tot 13:00 uur

GESLOTEN op ZON- en FEESTDAGEN

Kerkenbosstraat 13a
3128 Baal - Tremelo

GSM 0475 68 88 69
TEL 016 53 08 57